

Samarbeidsforum for norske kollektiv

Samarbeidsforum er en organisasjon for ideelle og offentlig eide tiltak innen barnevern- og russektoren som oppfatter seg selv å tilhøre den norske kollektivtradisjonen. Samarbeidsforum skal stimulere kraften i hvert enkelt tiltak og inspirere medlemmene til å arbeide for at tiltakene forblir et alternativ, skape kontakt mellom tiltakene og drive faglig utvikling, være høring/rådgivende forum.

Rusreformutvalget
Høringssvar: Rusreformen

Oslo, 31. januar 2019

Høringssvar fra Samarbeidsforum for Norske kollektiv (SNK).

En organisasjon med 7 kollektiv og 1 terapeutisk samfunn som medlemmer.

Rusreformen

Samarbeidsforum for Norske Kollektiv (SNK) støtter overflyttingen av ansvaret for å følge opp narkotikabruk fra justissektoren til helsetjenesten. Vi er glad for at regjeringen er tydelig på at forbudet mot narkotika skal ligge fast, og at personer som tas for bruk og besittelse skal møtes med helserettede reaksjoner og oppfølging.

Rusreformen må ha som mål at rusbruken holdes lav, særlig blant ungdom. I dag har vi lavere rusbruk blant unge enn de fleste land i Europa, og denne gode bunnplasseringen må vi sørge for å beholde også i framtida. Vi må derfor unngå at bruk av narkotika normaliseres.

Avkriminalisering, ikke legalisering.

Avkriminalisering kan i allmennheten lett bli oppfattet som at det er lov å bruke narkotika. Derfor må utvalget være tydelig i sin kommunikasjon: Bruk av narkotika vil fortsatt være ulovlig etter rusreformen.

Regjeringen er klar på at rusreformen ikke er snakk om legalisering av bruk og besittelse, noe vi støtter fullt ut. Samtidig ser vi at det er krefter som ønsker en legalisering og bruker Regjeringens rusreform som et eksempel på at vi er på god vei dit, og at det er mer eller mindre er legalt å røyke cannabis i Norge i dag.

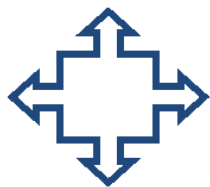
Begrepsbruken er derfor svært viktig, og hva vi legger i de begrepene vi bruker.

Avkriminalisering betyr ikke at det er legalt å bruke narkotika eller være i besittelse av det.

Forebygging

Det forebyggende aspektet er svært viktig når vi skal diskutere ny rusreform. Hvordan unngå at innsatsen for de tunge skal gå på bekostning av de unge?

Norge har en svært lav andel unge som bruker narkotika og alkohol, sammenlignet med andre land i Europa. Vi har langt på vei lyktes i å forebygge narkotikabruk, noe som blir viktig å opprettholde. Det blir viktig å kommunisere at forbudet opprettholdes og at brudd på det vil få konsekvenser. De samfunnsmessige reaksjonene må være tydelige og uttalte.

Samarbeidsforum for norske kollektiv

Samarbeidsforum er en organisasjon for ideelle og offentlig eide tiltak innen barnevern- og russektoren som oppfatter seg selv å tilhøre den norske kollektivtradisjonen. Samarbeidsforum skal stimulere kraften i hvert enkelt tiltak og inspirere medlemmene til å arbeide for at tiltakene forblir et alternativ, skape kontakt mellom tiltakene og drive faglig utvikling, være høring/rådgivende forum.

Slik vi ser det må politiet fortsatt ha en viktig forebyggende rolle, slik de har i dag. Både i avdekking av bruk og henvisning til helsehjelp. Politiet finnes tilgjengelig over hele landet og kommer ofte tidlig i berøring med unge som tester ut illegale rusmidler. Samarbeidet mellom politi og helsetjenesten må samkjøres, og deres respektive roller avklares.

En bekymring vi har er at en avkriminalisering skal senke terskelen for bruk av illegale rusmidler blant ungdom, om ikke konsekvensene (samfunnets reaksjoner) er tydelig uttalt.

Illeggelse av reaksjon/oppfølging

De som blir tatt for bruk og besittelse bør møte for en tverrfaglig gruppe/nemd med kompetanse innen både rus- og psykisk helse. Denne gruppen må vurdere hvilke reaksjoner og oppfølgingstiltak som er fornuftig ut fra den enkeltes livssituasjon.

Det bør utarbeides tidsfrister for når oppfølgingen skal iverksettes. Motivasjon for endring kan være ferskvare, kort ventetid fra avdekking av bruk til møte med hjelpeapparatet er derfor viktig og vil være motiverende. I Portugal må man møte innen tre dager (72 timer), vi ønsker oss noe tilsvarende – maks en uke.

Reiseavstanden må ikke bli for lang for den som skal møte, og gruppa som skal gjøre vurderingen av oppfølgingstiltak, må sitte nært nok tjenesteapparatet til at de vet hvilke oppfølgingstiltak som er tilgjengelig i den aktuelle kommunen og innen behandlingssystemet.

Rusavhengige som fanges opp av hjelpeapparatet og takker ja til et behandlingstilbud, må kunne henvises til dette umiddelbart. Jfr. Også målsettingen i Pakkeforløpet. Det er viktig at det finnes tilstrekkelig med gode og tilgjengelige behandlingsplasser til denne målgruppa. Vi ber utvalget sørge for at man finner en modell som kan bidra til at de som ønsker å starte rusbehandling får startet opp dette hurtig. Her er det viktig å påse at man har tilstrekkelig kapasitet i døgnbehandlingstilbudet, og at utvalget også ser på følgende problemstilling; skal disse komme foran andre som står på venteliste for behandling?

Kriminalomsorgen og påtalemyndighetene spiller en viktig rolle i arbeidet med rusavhengige. Dette fordi bruk av illegale rusmidler ofte henger tett sammen med annen kriminalitet. Dette vil nok ikke bli borte selv om bruk og besittelse ikke lenger skal håndteres av justis. En ny rusreform bør ytterligere styrke dagens mulighet til å bruke denne innfallsporten til behandling. Behandling som alternativ til soning er et godt virkemiddel og utvikles stadig

På vegne av Samarbeidsforum for Norske Kollektiv

Reidun Wilhelmsen
Leder